

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політичних інститутів та процесів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політологія

Освітня програма **Дошкільна освіта**

Спеціальність **012 Дошкільна освіта**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Політологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Кобута Лариса Петрівна
Контактний телефон викладача	067 9505985
E-mail викладача	larysa.kobuta@pu.if.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	90 год. Кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Понеділок 15.00 – 17.00
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Політологія» спрямована на формування у студентів цілісного уявлення про політичну сферу життя суспільства і закономірності її функціонування. Програма курсу розкриває зміст політичних інститутів та процесів, характеризує сучасну державу як базовий елемент політичної системи та політичного режиму, покликана формувати політичну свідомість та політичну культуру студентів, їх активну громадянську позицію. Політичні знання сприяють формуванню активної громадянської позиції, свідомому політичному вибору молодих людей, їх замученості до суспільно-політичного життя країни, розвитку громадянського суспільства.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою викладання</i> навчальної дисципліни „Політологія” є надання студентам наукових знань про основні категорії політичної науки, засвоєння ними концептуальних підходів щодо процесів розбудови демократичної держави, закономірностей переходу від тоталітаризму до демократії, формування самостійного та критичного ставлення до державотворчих процесів, політичної свідомості та політичної культури, забезпечення політичного аспекту підготовки висококваліфікованих фахівців, що мають політично-моральну громадянську позицію, розвиток політичного мислення.</p> <p><i>Завдання:</i> вивчення сутності, теорії та методології політології як науки; розвиток здібностей розуміння політичних відносин і процесів; набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політичного знання; аналіз міжнародного політичного життя, геополітичного становища і політичних процесів в Україні, її місця, статусу і відповідальності у сучасному політичному світі.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - історію зародження і розвитку політології, - предмет та структуру політичної науки, 	

- інструментарій політології: понятійно-категоріальний апарат, методи, принципи, функції, закони,
- сутність та зміст політичного життя, місце та роль політики в житті сучасного суспільства,
- інституціональні (політичні інститути, політична влада, політична система, політичний режим, політичні партії) та соціокультурні аспекти політики,
- специфіку функціонування політичного ринку та його складових елементів,
- особливості існуючих у світовій політичній практиці типів виборчих систем,
- тонкощі виборчої інженерії як легального засобу впливу на виборчий процес,
- причини зародження, сутність, типологію та шляхи врегулювання політичних конфліктів.

вміти:

- володіти поняттями і термінами сучасної політичної науки,
- користуватися джерелами та фаховою політологічною літературою,
- застосовувати отримані теоретичні знання на практиці, аналізуючи сучасні актуальні проблеми політичного життя України та інших країн світу,
- створювати навколо себе атмосферу політичної толерантності, вести політичні дискусії та аргументовано відстоювати власну громадянську позицію з врахуванням норм моралі, етики і політичної культури.

4. Результати навчання (компетентності)

ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-14 Використовувати вміння і навички для збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8-й семестр	012 Дошкільна освіта	IV курс	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконан ня
Тема 1. Політологія як навчальна дисципліна	Лекція 2 год.	Левківський К. М., Піча В. М., Хома Н. М. Політологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: Магнолія Плюс, 2004. Обушний М.І., Примуш М.В. Партологія. Навч. посібник. Друге	конспект лекції, самостійне опрацюван- ня окремих питань заданої теми 2 год.	5 б. (перевірка під час контролю самостійної роботи).	Лютий 2020 р.

		<p>видання, виправл. і доповн. – К., 2017.</p> <p>Основи демократії: Навч. посіб. Для студентів ВНЗ / За заг. ред. А.Колодій. – К., 2002.</p> <p>Перегида Є.В., Рижко Н.І., Стеценко С.В., Згурська В.Л., Красковська М.П., Оксюковський П.П. Політологія: Тексти лекцій. – К.:КНУБА, 2009</p> <p>Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів освіти України. – К., 2005.</p> <p>Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – К., 2004.</p> <p>Політологія. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016.</p> <p>Політологія. Підручник/ За заг. редак. І.Дзюбка, К.Левківського та ін. 2-ге вид., випр., доповн. – К., 2001.</p> <p>Політологічний енциклопедичний словник. – К., 1997</p>			
Тема 2. Політика як соціальне явище.	Лекція 2 год.	Колбеч Г.К. Політика: Основні концепції в суспільних науках / Пер. з англ. О.Дем'янчука. – К.,2004.	конспект лекції, самостійне опрацювання окремих питань	5 б. (перевірка під час контролю самостійної роботи).	Лютий 2020 р.

		<p>Левківський К. М., Піча В. М., Хома Н. М.. Політологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти. – Львів: Магнолія Плюс, 2004.</p> <p>Основи демократії: Навч. посіб. Для студентів ВНЗ / За заг. ред. А.Колодій. – К., 2002.</p> <p>Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів освіти України. – К., 2005.</p> <p>Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – К., 2004.</p> <p>Політологія. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016.</p> <p>Політологія. Підручник/ За заг. редак. І.Дзюбка, К.Левківського та ін. 2-ге вид., випр., доповн. – К., 2001.</p> <p>Політологічний енциклопедичний словник. – К., 1997</p>	<p>заданої теми 2 год.</p>		
<p>Тема 3. Політична система суспільства. Політична влада.</p>	<p>Лекція 2 год. Семінарське заняття 2 год.</p>	<p>Журавський В.С. Політична система України: проблеми становлення і розвитку. Правовий аспект. – К., 1999</p> <p>Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції</p>	<p>конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуальні виступи на задані теми 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Березень 2020 р.</p>

		розвитку. / За ред. Ф.М. Рудича. – К., 1998. Політична система України: проблеми становлення і розвитку: монографія. За ред. В.І.Кафарського. – К., 2008. Поппер Карл. Відкрите суспільство та його вороги. – К., 1994. Юрій М. Політологія. – К., 2004.			
Тема 4. Держава як основний інститут політичної системи. Політичні режими.	Лекція 2 год. Семінарське заняття 2 год.	Базів В. Інструменти влади: Порівняльний аналіз походження і функціонування політичних партій в тоталітарній та демократичній системах. Львів, 1999. Бортніков В.І. Політична участь і демократія: українські реалії. Монографія. – Луцьк, 2007. Вегеш М.М. Політологія: Підручник. – К.: Знання, 2008. Рябов С. Г. Політологічна теорія держави. – К., 1996. Сухонос В.В. Динаміка сучасного державно-політичного режиму в Україні: антиномія демократизму і авторитаризму: Монографія. – Суми, 2003. Арендт Х Истоки тоталітаризма. – М., 1996.	конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуальні виступи на задані теми 4 год.	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	Березень 2020 р.
Тема 5. Політичні партії, партійні системи, суспільно-політичні	Лекція 2 год. Семінарське заняття 2 год.	Поппер Карл. Відкрите суспільство та його вороги. – К., 1994. Юрій М. Політологія. – К., 2004. Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна	конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуаль	5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).	Березень, квітень 2020 р.

<p>організації і рухи. Політична ідеологія.</p>		<p>політика. – Л., 2005. Рудич Ф.М. Політологія. Підручник. – К.: Либідь, 2005. Цюрупа М.В, Ясинська В.С. Основи сучасної політології: Підручник для студентів ВУЗів. – К.: Кондор, 2009. Шведа Ю. Політичні партії у виборах. Львів, 2004. Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. посібник. – Львів, 2004. Шведа Ю. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту: навч.-метод. посіб. – Львів, ЛНУ, 2013.</p>	<p>ні виступи на задані теми 4 год.</p>		
<p>Тема 6. Вибори і виборчі системи. Демократія як форма і спосіб організації суп.-пол. життя.</p>	<p>Лекція 2 год. Семінарське заняття 2 год.</p>	<p>Бebик В.М. Менеджмент виборчої кампанії. Ресурси. Технології. Маркетинг.- К., 2001. Варій М.Й. Політико-психологічні передвиборні та виборчі технології.- К., 2003. Громадські об'єднання в Україні: Навч. посібник / За ред. В.М.Безчастного. – К., 2007. Короткий оксфордський політичний словник, ред. І.Маклін. – К.,2005. Кочубей Л. Виборчі технології: навч.посібник. – К., 2008. Малкин Е., Сучков Е. Основы избирательных технологий и партийного</p>	<p>конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуальні виступи на задані теми 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Квітень 2020 р.</p>

		<p>строительства. – М., 2003 г.</p> <p>Сучасний виборчий PR / Кер.авт. кол. В.В. Лісничий.- К., 2004.</p>			
<p>Тема 7. Політична еліта і політичне лідерство.</p>	<p>Лекція 2 год. Семінарське заняття 2 год.</p>	<p>Адизес І. Стремління до Піку. Примножте успіх вашої компанії за програмою Адизеса . — К. : Пульсари, 2008.</p> <p>Адизес І. Ідеальний керівник. Чому ви не можете стати ним, і що робити з цього приводу . – К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006.</p> <p>Бойко О. Анатомія політичного маніпулювання. Навчальний посібник. – Ніжин, 2007.</p> <p>Бекешкіна І.Є. Конфліктологічний підхід до сучасної ситуації в Україні. – К., 2004.</p> <p>Березовець Т. Політична реклама та проблеми формування іміджу політичного лідера в Україні. – К.,2002.</p> <p>Березовець Т. Політичний консалтинг в Україні. К., 2005.</p> <p>Шульга М.А., Зубчик О.А. Політичний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: «Академвидав», 2013.</p>	<p>конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуальні виступи на задані теми 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Квітень, травень 2020 р.</p>
<p>Тема 8. Політична свідомість і політична культура.</p>	<p>Семінарське заняття 2 год.</p>	<p>Бортніков В.І. Політична участь і демократія: українські реалії. Монографія. – Луцьк, 2007.</p> <p>Вегеш М.М. Політологія: Підручник. – К.: Знання, 2008.</p>	<p>конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуальні виступи на задані</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Травень 2020 р.</p>

		<p>Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – К., 2004.</p> <p>Політологія. Підручник/ За заг. редак. І.Дзюбка, К.Левківського та ін. 2-ге вид., випр., доповн. – К., 2001.</p> <p>Політологічний енциклопедичний словник. – К., 1997</p>	теми 2 год.		
<p>Тема 9. Політичні конфлікти та шляхи їх подолання.</p>	<p>Семинарське заняття 2 год.</p>	<p>Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ви не можете стати ним, і що робити з цього приводу . – К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006.</p> <p>Бекешкіна І.Є. Конфліктологічний підхід до сучасної ситуації в Україні. – К., 2004.</p> <p>Березовець Т. Політична реклама та проблеми формування іміджу політичного лідера в Україні. – К.,2002.</p> <p>Березовець Т. Політичний консалтинг в Україні. К., 2005.</p> <p>Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – К., 2004.</p> <p>Політологія. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016.</p> <p>Політологія. Підручник/ За заг. редак. І.Дзюбка, К.Левківського та ін. 2-</p>	<p>конспект підготовки до семінарського заняття, індивідуальні виступи на задані теми 2 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p>	<p>Травень 2020 р.</p>

		<p>ге вид., випр., доповн. – К., 2001.</p> <p>Політологічний енциклопедичний словник. – К., 1997</p> <p>Рудич Ф.М. Політологія. Підручник. – К.: Либідь, 2005.</p> <p>Управління проектами: Керівництво з ключових процесів, моделей і методів / Наук. ред. Т.В. Герасимова. – Дп., 2006.</p>			
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання здійснюється у рамках 100-бальної університетської шкали</p> <p>Розподіл балів за видами навчальної роботи.</p> <p>Усні відповіді на семінарських заняттях, участь в обговореннях і дискусіях – 30 балів (не менше 3 індивідуальних виступів – по 5 балів кожний, участь у дискусіях – по 5 балів за кожне заняття);</p> <p>Письмова контрольна робота – 20 балів;</p> <p>Виконання індивідуального завдання (презентації) – 20 балів.</p> <p>Підготовка індивідуального завдання здійснюється у письмовій формі або у формі презентації на поточному або ж підсумковому занятті;</p> <p>Підсумкове залікове заняття у формі колоквиуму – 30 балів.</p> <p>Проводиться на останньому практичному занятті, дозволяє з'ясувати рівень засвоєння студентами знань, оволодіння вміннями й навичками з тематики курсу.</p>				
Вимоги до письмової роботи	<p>Контрольна робота проводиться у письмовій формі.</p> <p>Студентам пропонується 4 завдання, два з яких – на знання теоретичних питань, оцінюються по 8 балів кожне, третє – пояснення терміну чи поняття – 2 бали за правильну відповідь, четверте тестове завдання – одна правильна відповідь із чотирьох пропонованих – 2 бали. Час виконання роботи – 30 хв.</p>				
Семінарські заняття	<p>На семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо.</p> <p>Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p>				

	Робота на семінарських заняттях оцінюється за чотирьох бальною шкалою: 5 – відмінно, 4 – добре, 3 – задовільно, 2 – незадовільно. При переведенні в бали сукупно можна набрати 20 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового залікового контролю (колоквіуму) за умови виконання названих видів навчальної роботи, за відсутності невідпрацьованих пропущених занять, негативних оцінок, при набраній кількості балів 26 і більше

7. Політика курсу

Політика курсу “Політологія” передбачає перездачу усіх пропущених занять та незадовільних оцінок. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті без поважної причини, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та перездачі індивідуальних робіт – Понеділок, 15.00 год. – 17.00 год. Підставою для звільнення студентів від відпрацювання пропущених занять з поважної причини є медична довідка або заява студента погоджена у деканаті. У випадку плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

- Адзес І. Стремління до Піку. Примножете успіх вашої компанії за програмою Адзеса . — К. : Пульсари, 2008.
- Адзес І. Ідеальний керівник. Чому ви не можете стати ним, і що робити з цього приводу . — К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006.
- Базів В. Інструменти влади: Порівняльний аналіз походження і функціонування політичних партій в тоталітарній та демократичній системах. Львів, 1999.
- Бекешкіна І.Є. Конфліктологічний підхід до сучасної ситуації в Україні. — К., 2004.
- Березовець Т. Політична реклама та проблеми формування іміджу політичного лідера в Україні. — К., 2002.
- Березовець Т. Політичний консалтинг в Україні. К., 2005.
- Бойко О. Анатомія політичного маніпулювання. Навчальний посібник. — Ніжин, 2007.
- Бортніков В.І. Політична участь і демократія: українські реалії. Монографія. — Луцьк, 2007.
- Вегеш М.М. Політологія: Підручник. — К.: Знання, 2008.
- Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В. Політологія: підручник. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017.
- Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія. Навч. посіб. — Львів, 2008.
- Гетьманчук М. П., Гришук В. К., Турчин Я.Б. Політологія: Навч. посіб. — Київ: Знання, 2010.
- Громадські об’єднання в Україні: Навч. посібник / За ред. В.М.Безчастного. — К., 2007.
- Короткий оксфордський політичний словник, ред. І.Маклін. — К., 2005.
- Кочубей Л. Виборчі технології: навч. посібник. — К., 2008.
- Левківський К. М., Піча В. М., Хома Н. М.. Політологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти. . — Львів: Магнолія Плюс, 2004.
- Обушний М.І., Примуш М.В. Партологія. Навч. посібник. Друге видання, виправл. і доповн. — К., 2017.
- Основи демократії: Навч. посіб. Для студентів ВНЗ / За заг. ред. А.Колодій. — К., 2002.
- Перегида Є.В., Рижко Н.І., Стеценко С.В., Згурська В.Л., Красковська М.П., Оксюковський П.П. Політологія: Тексти лекцій. — К.:КНУБА, 2009

Піча В.М., Хома Н.М. Політологія: Конспект лекцій. Навч. посібн. для студентів вищих навчальних закладів освіти України. – К., 2005.

Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. – К., 2004.

Політологія. Навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей (доповнено) Ред. Струкевич О.К., Конотопенко О.П., Лапшин С.А. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2016.

Політологія. Підручник/ За заг. редак. І.Дзюбка, К.Левківського та ін. 2-ге вид., випр., доповн. – К., 2001.

Політологічний енциклопедичний словник. – К., 1997.

Поппер Карл. Відкрите суспільство та його вороги. – К., 1994.

Юрій М. Політологія. – К., 2004.

Романюк А., Шведа Ю. Партії та електоральна політика. – Л., 2005.

Рудич Ф.М. Політологія. Підручник. . – К.: Либідь, 2005.

Управління проектами: Керівництво з ключових процесів, моделей і методів / Наук. ред. Т.В. Герасимова. – Дп., 2006.

Цюрупа М.В, Ясинська В.С. Основи сучасної політології: Підручник для студентів ВУЗів. – К.: Кондор, 2009.

Шведа Ю. Політичні партії у виборах. Львів, 2004.

Шведа Ю.Р. Теорія політичних партій і партійних систем: Навч. посібник. – Львів, 2004.

Шведа Ю. Технологія виборчої кампанії. Основи електорального маркетингу та менеджменту: навч.-метод. посіб. – Львів, ЛНУ, 2013.

Шульга М.А., Зубчик О.А. Політичний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: «Академвидав», 2013.

Викладач _____ доц. Кобута Л.П.